

Total Pages – 4

B.A. RNLKWC-/SANS/CC-2/22

2022

SANSKRIT

B.A. First Semester End Examination - 2022

PAPER - CC-2

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.
Candidates are required to give their answers in their own
words as far as practicable.
Illustrate the answers wherever necessary.*

A. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च दश प्रश्नाः समाधेयाः।

2×10=20

1. सूत्रलक्षणं लिखत।
2. टि-संज्ञाविधायकं सूत्रं किम्? तस्यार्थः लेख्यः।
3. अचः इत्संज्ञाविधायकं सूत्रं किम्? तस्य अर्थं लिखत।

(Turn Over)

(2)

4. कति उपसर्गाः? के च ते?
5. गुणसंज्ञा केन विधीयते? के च गुणाः?
6. सवर्णसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्? तस्य अर्थं लिखत।
7. धर्मबुद्धयः कथं सर्वभूतानि पश्यन्ति? धर्मबुद्धयः परभार्या कथं पश्यन्ति?
8. कः पन्थाः?
9. चत्वारः विद्यालाभाय कुत्र गतवन्तः? श्मशाने ते किं दृष्टवन्तः?
10. हितोपदेशस्य उत्सः कः? अस्मिन् ग्रन्थे कियन्तः विभागाः सन्ति?
11. संसारस्य सुखस्य हेतुः कः?
12. मानवानां पशूनां च मध्ये किं पार्थक्यम्?
13. ब्रह्मा भारद्वाजाय किं वरं दत्तवान्?
14. मायणस्य पुत्रेषु माधवः कीदृशः आसीत्?
15. सत्यगुप्तः कस्य राज्यस्य राजा आसीत्? तस्य पुत्रस्य नाम किम्?

(3)

B. यथेच्छं चतुरः प्रश्नान् उत्तरत। एतेषु अवश्यं एकः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेख्यः।

5×4

1. सूत्रं व्याख्यात – “एचोऽयवायावः” अथवा “आद्गुणः”।
2. रूपं साधयत – “सुध्युपास्यः” अथवा, “उपैति”, कृष्णौकत्वम्
3. व्याख्यां लिखत –

यथामिषं जले मत्स्यैर्भक्ष्यते श्वापदैर्भूवि।

आकाशे पक्षिभिश्चैव तथा सर्वत्र वित्तवान्॥

अथवा,

देशान्तरेषु बहुविधभाषावेषादि येन न ज्ञातम्।

भ्रमता धरणीपीठे तस्य फलं जन्मनो व्यर्थम्॥

4. व्याख्यां लिखत –

विद्या ददाति विनयं विनयाद् याति पात्रताम्।

पात्रत्वात् धनमाप्नोति धनाद्धर्मं ततः सुखम्॥

(4)

5. व्याख्यां लिखत-

वस्मेको गुणी पुत्रो न च मुखशतैरपि।

एकश्चन्द्रस्तमो हन्ति न च ताराशतैरपि ॥

6. विद्यारण्यः कः? स कथं शिबिकास्थां रमणीं यवनसैन्येभ्यः रक्षितवान्
इति स्वभाषया लिखत।

C. यथेच्छं द्वौ उत्तरत।

1. वर्णानाम् उच्चारणस्थानं यत्नं च वर्णयत।
2. व्याघ्रेण पान्थः व्यापादितः खादितः इति मित्रलाभमनुसृत्य आलोचयत।
3. पञ्चतन्त्रे धर्मबुद्धिपापबुद्धिकथां समासेन स्वभाषया विवृणुत।
4. “परीक्षा” इति कथां स्वभाषया वर्णयत।